

ark

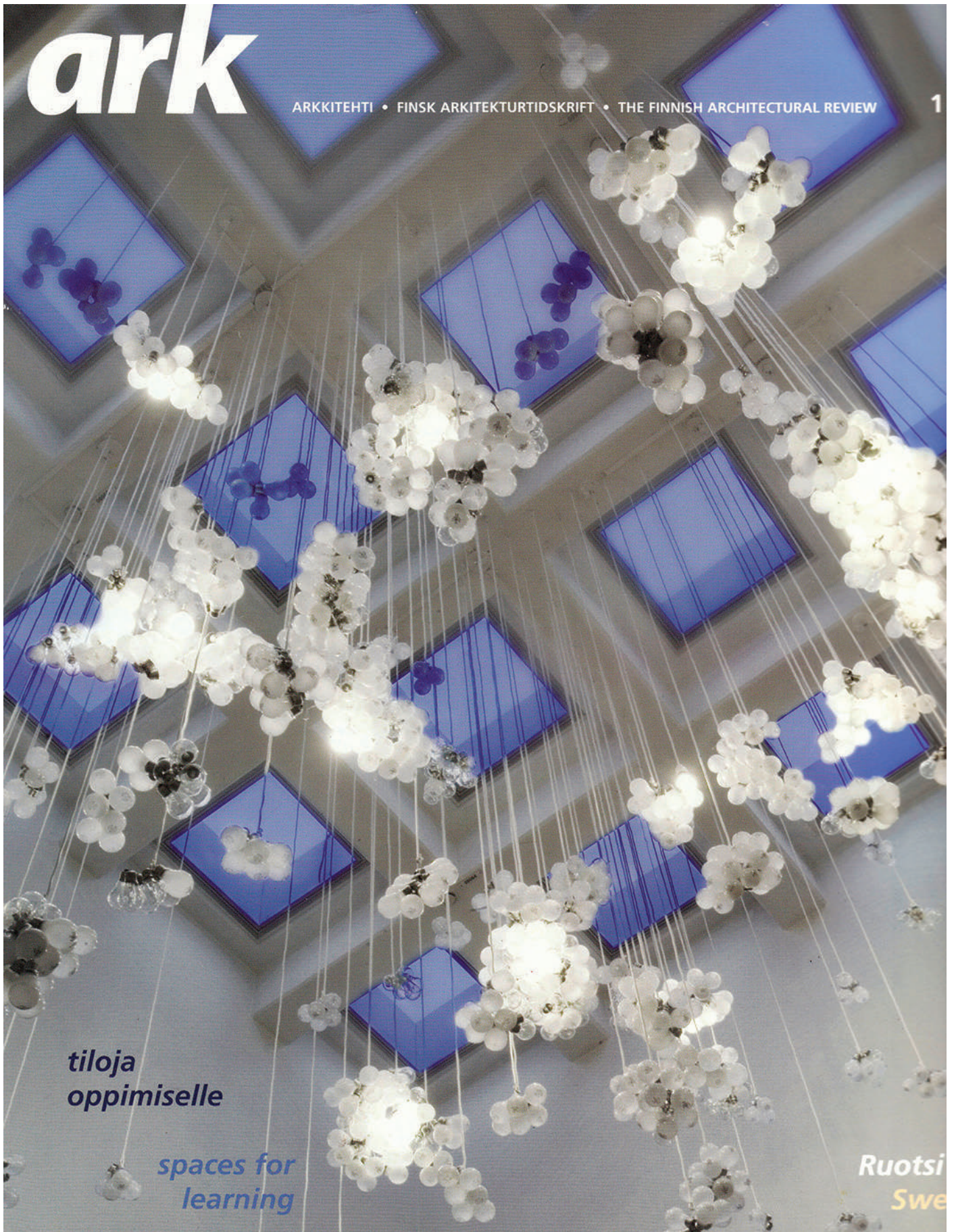
ARKKITEHTI • FINSK ARKITEKTURTIDSKRIFT • THE FINNISH ARCHITECTURAL REVIEW

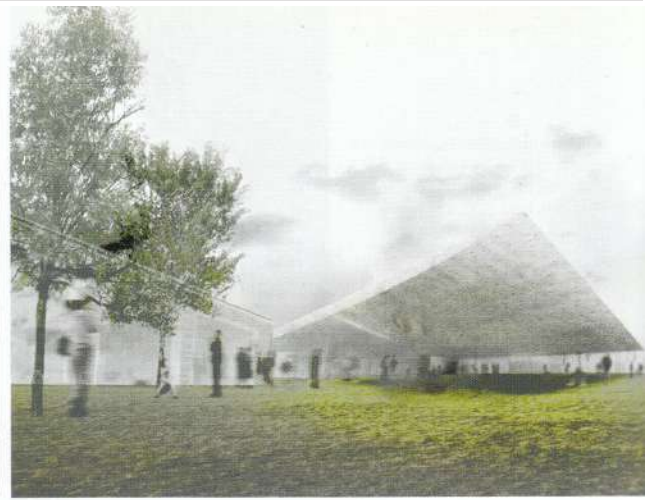
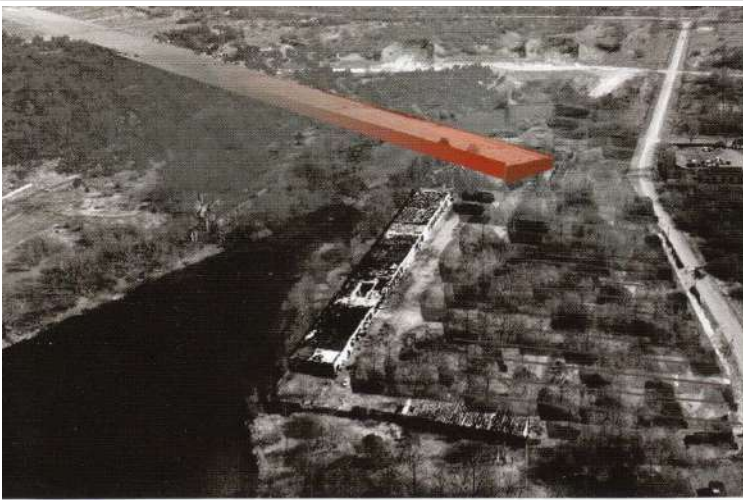
1

*tiloja
oppimiselle*

*spaces for
learning*

*Ruotsi
Swe*

Viron kiistelty kansallismuseo

Estonia's disputed National Museum

Vuosi 2006 on alkanut Virossa museoarkkitehtuurin aallonharjalla: uusi taidemuseo Kumu ehti vaivoin valmistua Tallinnaan ennen uuden vuosisadan suurrakennuksen, Viron kansallismuseon, kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun tulosten julkistamista. Voittajaksi valittiin ehdotus "Memory Field", jonka ovat suunnitelleet Dan Dorell ja Lina Ghotmeh Pariisista ja Tsuyoshi Tane Lontoosta. Täpärästi toiseksi jäi "Gems", jonka laatijoita ovat helsinkiläisen arkkitehtitoimisto ALA:n Juho Grönholm, Antti Nousjoki, Janne Teräsvirta ja Samuli Woolston. Kolmas palkinto matkasi Itävaltaan: "Estonia is on the verge of the new millennium"-ehdotuksen takana on arkkitehtitoimisto Bramberger ja Atelier Thomas Pucher. Kilpailussa jaettiin myös

neljä lunastusta. Arkkitehtitoimisto Kosmoksen ehdotus "Crochet" oli ainoa lunastuksen saanut virolaistyö. Kaikkiaan kilpailuun jätettiin 108 ehdotusta, joista vain 12 saapui Virossa.

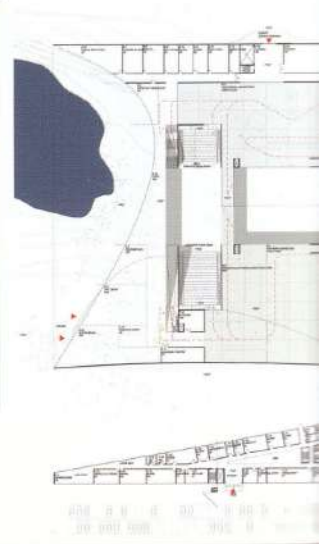
Ennen toista maailmansotaa Viron kansallismuseo sijaitsi Raadin kartanossa Tarton kaupungin laidalla. Rakennus tuhoutui sodassa. Kun arkkitehtuurikilpailu julistettiin vuonna 2005, museo oli jälleen Raadissa, mutta räjäisessä ja ryöväytyssä paikassa, jossa neuvostoaikaisen sotilaslentokentän jäljet näkyvät joka askeleella. Tartto oli sotilaskentän takia niin sanottu suljettu kaupunki. Tallinnan uuden taidemuseon sijoituspaikka on herättänyt kysymyksen, miksi kulttuurikohdetta ei rakennettu kaupungin keskustaan? Saman kysy-

myksen voi esittää myös Tartossa, ja vastata samoin perustein. Sijainti syrjempänä suo enemmän mahdollisuuksia leikitellä luonnonmaaston avaralla tilalla. Tartossa paikka tosin on paljon karumpi.

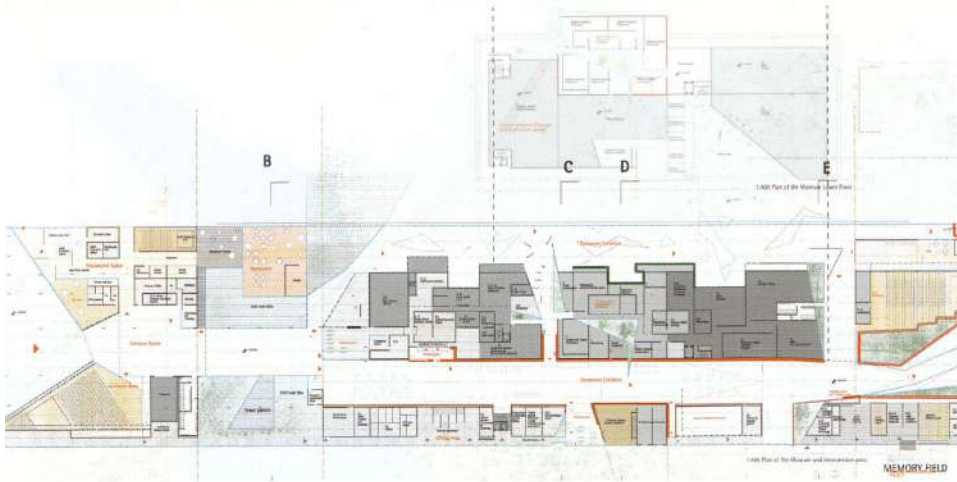
Tuomariston mukaan museokilpailussa haettiin julkista tilaa aktivoivaa ja rajat ylittävällä eurooppalaisella kulttuurialueella merkkinä toimivaa työtä, joka edistäisi keskustelua Viron historiasta. Tuomaristo teki huomattavan rohkean päätöksen valitessaan voittajaksi 350 metriä pitkän lasirakennuksen, jonka ajatuksellisenä jatkeena toimii olemassa oleva kilometrin mittainen kiitorata. Yksikerroksinen, hallin kaltainen rakennus johdattaa kävijän näyttelytilojen lävitse ja lopulta toisesta päästä ulos – kaukaisuuteen katoavalle len-

tokentälle, omalaatuisen maisemaan. Ratkaisussa on kiitettävästi provokatiivisuutta ja poeettista tiedostamista, joita symboliselta arvoltaan vahvoissa rakennuksissa tarvitaan. Toisen ja kolmannen kerran saaneet ehdotukset ovat ennen muuta elegantteja muotoja, mutta laajemman merkityksen täyttämisen osalta tuomaristo arvioi ne vajavaisiksi.

Kilpailu nostatti yllättävän kovan keskustelun arkkitehtuurin kuuluvasta osasta ympäristön kriittisessä analysoinnissa, samoin virolaisten identiteetistä lähtien. Voittanut työ on ennenkuulumattoman kitehtuuripolemiikin. Vastustajat käyttävät pääargumenttinaan nimustavalkoisen kansallistun- ryvettämistä; he halusivat p

kilpailuja.competition

Kuvat:

- 1–3 Tarttoon sijoitettavan Viron kansallismuseon arkkitehtuurikilpailun voittivat Dan Dorell, Lina Ghotmeh and Tsuyoshi Tane rohkealla ehdotuksellaan "Memory Field".
- 4–6 Toisen palkinnon saavutti ALA Arkkitehdit Helsingistä ehdotuksellaan "Gems".
- 7–8 Suomesta osallistuttuun kilpailuun yhdeksällä ehdotuksella, joista palkintomenestystä täydensi Kimmo Frimanin, Esa Laaksosen ja Marko Pullin lunastettu ehdotus "kivi kive sisu".

ä aggressiiviset neuvostokauden arkit pois mielistä. Voittanut ehdotus oli yksi harvoista, jossa uskallettiin antaa Raadin väkevimmälle kennelmalle uusi merkitys, liittää sen historia näyttelyn kertokseen. Toivon, että Tarton kaupungilla on rohkeutta toteuttaa tämä talo.

Triin Ojari

Kirjoittaja on virolaisen arkkitehtuurilehden Majan päätoimittaja.

The year 2006 began in Estonia riding on a wave of museum architecture – the new art museum Kumu in Tallinn is barely finished and the process of establishing a large building for the new century, the Estonian National Museum, has begun. On 1 January, the results of the international competition for the national museum's new building were announced in Tartu. The winner was "Memory Field" by Dan

Dorell, Lina Ghotmeh from Paris and Tsuyoshi Tane from London, only just beating "Gems", by Juho Grönholm, Antti Nousjoki, Janne Teräsvirta and Samuli Woolston from ALA Architects (Helsinki), which was awarded second place. Third prize went to Austria, for a design entitled "Estonia is on the verge on the new millennium" by Bramberger architects – Atelier Thomas Pucher. Four purchase awards were also presented: the only Estonian project to receive an award was "Crochet" by the architecture firm, Kosmos. There were a total of 108 entries in the competition, but only 12 were from Estonia.

Before WWII, the Estonian National Museum had been located at Raadi Manor on the edge of Tartu until it was destroyed by the fires of war. In 2005, when the architecture competition was announced, the site was once again to be Raadi. Today, Raadi is a derelict place where every step bears evidence of the military airfield located there during Soviet times. This airfield was the reason that Tartu was a

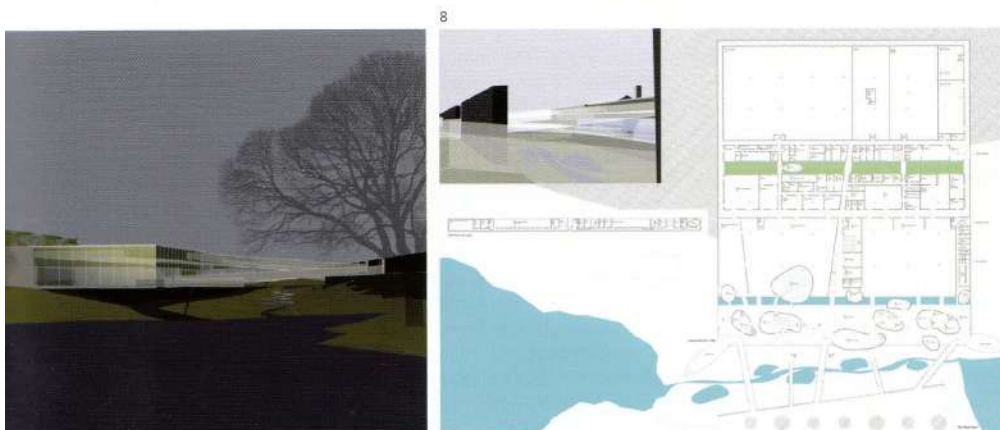
so-called "closed city". We can ask, as we could also about Kumu in Tallinn – Why was it not built in the centre of town? – and in Tartu (as in Tallinn) the site on the edge of the city provides more opportunity to play around with the open space of the natural landscape. Although it must be conceded that here in Tartu the surroundings are much harsher.

According to the judging panel, they were seeking a design that actively incorporated the public space and one that, in the borderless cultural space of Europe, would act as a marker to help promote discussion of Estonia's history. By selecting the 350-metre-long glass building with its conceptual extension towards the 1-km-long airstrip as the winner, the panel made a brave choice. The single-storey building leads the visitor through the exhibition spaces from one end through to the other – to an airfield which disappears into the distance, in its own way a "memory landscape". Without doubt this symbolic building has the necessary provocativeness and poetic feel-

ing. Both of the entries, which were placed second and third, were primarily elegant forms, but according to the judging panel they lacked a broader significance.

The competition unexpectedly and controversially raised the issue of the role of architecture in critical analysis of the environment, as well as the issue of Estonian identity in the light of our recent history. The main argument of those opposed to the winning design, which has called forth an unprecedented architectural polemic, is that it is a contamination of "blue, black and white" national sentiment, their desire to erase the aggressive marks of the Soviet period from memory. The winning design was one of the few courageous enough to give new meaning to the most powerful element at Raadi, to connect the history of the place with the "story" told by the exhibits. I hope that the city of Tartu also has the same courage to build the new museum.

Triin Ojari is the editor-in-chief of the Estonian architectural journal Maja.

Captions:

- 1–3 The brave entry "Memory Field" by Dan Dorell, Lina Ghotmeh and Tsuyoshi Tane won the competition of the Estonian National Museum in Tartu.
- 4–6 The entry "Gems" by ALA Architects from Helsinki was awarded the second place.
- 7–8 Of the nine entries from Finland, "kivi kive sisu" by Kimmo Friman, Esa Laaksosen and Marko Pulli received the second purchase award.

Lisätietoja / Further information:
www.erm.ee
www.museumcompetition.org